ĢENERĀLADVOKĀTA NILSA VĀLA [*NILS WAHL*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2015. gada 8. jūlijā [1]

Lieta C-346/13

Ville de Mons
pret
Base Company SA, iepriekš – KPN Group Belgium SA

(Cour d'appel de Mons (Beļģija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Elektronisko komunikāciju tīkli un pakalpojumi — Atļauju izsniegšanas direktīva — 13. pants — Maksas par tiesībām uzstādīt iekārtas — Piemērošanas joma — Pašvaldības noteikumi, ar kuriem uzliek maksu mobilo telefonu sakaru izplatīšanas torņu un mastu īpašniekiem

1. Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, kurā lūgts interpretēt Direktīvas 2002/20/EK [2] 13. pantu, tiesību normu, kurai saskaņā ar Tiesas judikatūru ir tieša iedarbība [3], skar jautājumus par ietekmi, ko Eiropas Savienības elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļauju izsniegšanas saskaņošana rada dalībvalstu īstenotajai kompetencei tiešo nodokļu jomā.

2. Šis lūgums tika iesniegts strīdā starp sabiedrību *Base Company SA*, iepriekš – *KPN Group Belgium SA* (turpmāk tekstā – "*Base Company*"), vienu no trīs operatoriem, kas darbojas Beļģijas mobilo telefonu sakaru tirgū, un Monsas pašvaldību par maksājumiem, kuri šim uzņēmumam uzlikti par šiem izplatīšanas torņiem un mastiem, kas atrodas minētās pašvaldības teritorijā.

3. Jāatzīmē, ka lieta iekļaujas plašākā kontekstā strīdos [4] par maksājumiem, kurus virkne Beļģijas kopienu un provinču saskaņā ar fiskālo autonomiju, kas tām konstitucionāli piešķirta [5], ir uzlikušas mobilo sakaru operatoriem, un tajā ir aicināts noteikt, vai saistībā ar Direktīvas 97/13/EK [6] 11. panta interpretāciju šajā lietā ir piemērojama judikatūra, kas ir sprieduma *Mobistar* un *Belgacom Mobile* (C-544/03 un C-545/03, EU:C:2005:518) pamatā. Plašākā nozīmē Tiesai šajā lietā ir jāsniedz vairāki paskaidrojumi par pieeju, kāda būtu jāpieņem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu sniedzējiem uzlikto finanšu slogu.

1 — Oriģinālvaloda – franču.

2 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīva par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (atļauju izsniegšanas direktīva) (OV L 108, 21. lpp.).

3 — Spriedums *Vodafone España* un *France Telecom España* (C-55/11, C-57/11 un C-58/11, EU:C:2012:446, 39. punkts).

4 — Par to liecina ne tikai daudzi lēmumi, ko šajā jautājumā pieņēmušas Beļģijas tiesu un administratīvo tiesu iestādes, bet arī Tiesā iesniegtās lietas, tostarp pašlaik izskatīšanā esošās lietas *Belgacom* (C-454/13) un *Belgacom* (C-517/13).

5 — Jāatzīmē, ka vienlaicīgi ar tiesvedību par Savienības tiesību normām Beļģijas Konstitucionālajā tiesā ir iesniegtas vairākas apelācijas sūdzības, kuras pašlaik tiek izskatītas, par jautājumiem saistībā ar to kompetento iestāžu noteikšanu, kuras nosaka attiecīgos maksājumus. Jāatzīmē arī, ka šī tiesa 2011. gada 15. decembra spriedumā Nr. 189/2011 (2012. gada 7. marta *Moniteur belge*, 14181. lpp.) jau ir lēmusi par minēto maksājumu atbilstību konstitūcijai. Uz minēto judikatūru Beļģijas kasācijas tiesa atsaucās 2012. gada 30. martā taisītajos spriedumos.

6 — Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 10. aprīļa Direktīva par vispārējo atļauju un individuālo licenču kopēju sistēmu sakaru pakalpojumu jomā (OV L 117, 15. lpp.).

I – **Atbilstošās tiesību normas**

A – *Savienības tiesības*

4. Ar Direktīvu 97/13 tika izveidota kopējā sistēma vispārējo atļauju un individuālo licenču režīmam telekomunikāciju pakalpojumu nozarē, lai to liberalizētu un atvieglotu jaunu operatoru ienākšanu tirgū. Tā bija daļa no pasākumiem, kas ieviesti, lai līdz 1998. gada 1. janvārim pilnībā liberalizētu telekomunikāciju infrastruktūru un pakalpojumus.

5. Šādā nolūkā Direktīvā 97/13 papildus noteikumiem par atļauju piešķiršanas procedūrām un to saturu ir paredzēts zināms skaits noteikumu attiecībā uz finanšu slogu (maksājumiem un maksām), kas saistīti ar minētajām procedūrām, ko dalībvalstis varēja uzlikt telekomunikāciju nozares uzņēmumiem.

6. Atbilstoši Direktīvas 97/13 6. pantam "Maksājumi un maksas, ko piemēro vispārējās atļaujas procedūrās":

"Neskarot finanšu ieguldījumus vispārējo pakalpojumu sniegšanai saskaņā ar pielikumu, dalībvalstis nodrošina, ka visi maksājumi, ko iekasē no uzņēmumiem atļauju piešķiršanas procedūrās, sedz vienīgi administratīvos izdevumus, kas saistīti tikai ar piemērojamās vispārējās atļauju sistēmas noteikšanu, vadību, kontroli un īstenošanu. Šādus maksājumus publicē atbilstīgi un pietiekami izvērsti tā, lai šī informācija būtu ērti pieejama."

7. Direktīvas 97/13 11. panta "Maksājumi un maksas, ko piemēro individuālajām licencēm" redakcija ir šāda:

"1. Dalībvalstis nodrošina, ka maksājumi, ko uzliek uzņēmumiem sakarā ar atļaujas procedūrām, sedz vienīgi administratīvos izdevumus, kas saistīti ar piemērojamo individuālo licenču izsniegšanu, pārvaldi, kontroli un piemērošanu. Maksājumi, ko piemēro individuālai licencei, ir samērīgi ar vajadzīgo darba apjomu, un tās pienācīgi un pietiekami detalizēti publicē, lai šī informācija būtu viegli pieejama.

2. Neņemot vērā 1. punktu, ierobežotu resursu gadījumos dalībvalstis var atļaut valsts regulatīvajai iestādei iekasēt maksu, lai nodrošinātu minēto resursu optimālu izmantošanu. Minētā maksa ir nediskriminējoša un, to nosakot, it īpaši ņem vērā vajadzību veicināt jaunu pakalpojumu un konkurences attīstību."

8. Direktīva 97/13 tika atcelta ar Direktīvas 2002/21/EK 26. pantu [7].

9. Minētās pamatdirektīvas 2. pantā ir paredzēts:

"Šajā direktīvā:

[..]

e) "saistītas iekārtas" nozīmē tādas iekārtas, kas saistītas ar elektronisko telekomunikāciju tīklu un/vai elektronisko telekomunikāciju pakalpojumu, kas ļauj un/vai atbalsta pakalpojumu nodrošināšanu caur minēto tīklu un/vai pakalpojumu. Tās iekļauj ierobežotas piekļuves sistēmas un elektroniskus programmu ceļvežus;

7 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīva par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (pamatdirektīva) (OV L 108, 33. lpp.; turpmāk tekstā – "pamatdirektīva").

[..]."

10. Saskaņā ar atļauju izsniegšanas direktīvas 1. pantu "Mērķis un piemērošanas joma":

"1. Šīs direktīvas mērķis ir ieviest iekšējo tirgu elektronisko komunikāciju tīklos un pakalpojumos, saskaņojot un vienkāršojot atļauju izsniegšanas noteikumus un nosacījumus, lai veicinātu to sniegšanu visā Kopienā.

2. Šī direktīva attiecas uz atļauju izsniegšanu elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu nodrošināšanai."

11. Atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pants "Maksas par izmantošanas tiesībām un tiesībām uzstādīt iekārtas" ir formulēts šādi:

"Dalībvalstis var ļaut attiecīgajai iestādei uzlikt tādu maksu par tiesībām izmantot radio frekvences vai numurus vai par tiesībām uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem valsts vai privātā īpašuma, kas atspoguļo nepieciešamību nodrošināt optimālo šo resursu izmantošanu. Dalībvalstis nodrošina to, ka šādas maksas ir objektīvi pamatotas, caurskatāmas, nediskriminējošas un samērīgas attiecībā uz to paredzēto mērķi, un ņem vērā [pamatdirektīvas] 8. pantā minētos mērķus."

B – *Beļģijas tiesības*

12. 2007. gada 5. martā *Conseil communal de la ville de Mons* [Monsas pilsētas dome] pieņēma noteikumus par maksājumiem, ar kuriem ievieš maksājumu par mobilo sakaru izplatīšanas torņiem un mastiem (turpmāk tekstā – "noteikumi par maksājumiem"), ko piemēro 2007. un nākamajiem taksācijas gadiem.

13. Noteikumu par maksājumiem 1. pantā ir paredzēts, ka minēto maksājumu piemēro "zināmas nozīmes apraides torņiem un mastiem, kuri ir paredzēti dažādu tipu antenu, kas ir vajadzīgas mobilo telekomunikāciju tīkla pienācīgai darbībai, – īpaši izveidotām struktūrām, kuras pastāvēja taksācijas periodā un kuras nebija iespējams izvietot pastāvošās vietās (uz jumta, baznīcas [..])".

14. Saskaņā ar minēto noteikumu par maksājumiem 3. panta pirmo daļu "[strīdīgais] maksājums ir jāveic ikvienai fiziskai vai juridiskai personai, kuras īpašumā ir [šo noteikumu par maksājumiem] 1. pantā aprakstītais objekts".

15. Noteikumu par maksājumiem 4. pantā ir paredzēts, ka minētā maksājuma summa ir EUR 2500 apmērā par mobilo telefona sakaru izplatīšanas torni vai mastu.

II – **Tiesvedības pamatlietā rašanās fakti, prejudiciālais jautājums un tiesvedība Tiesā**

16. No Tiesai iesniegtās informācijas izriet, ka *Base Company* ir mobilo telefona sakaru operators un šai sakarā ir īpašnieks un operators torņu tīklam, uz kuriem uzstādītas telekomunikāciju antenas, lai nodrošinātu mobilo telefonu sakarus Monsas pašvaldības teritorijā.

17. Saskaņā ar noteikumiem par maksājumiem Monsas pašvaldības iestādes nosūtīja *Base Company* trīs brīdinājumus – izvilkumus par strīdīgo maksājumu attiecībā uz 2008. taksācijas gadu par kopējo summu EUR 7500. Tā kā sūdzība tika noraidīta, par tiem tika celta prasība *Tribunal de première instance de Mons* [Monsas Pirmās instances tiesā] (Beļģija), kas tos atcēla.

18. Monsas pašvaldība pārsūdzēja šo spriedumu *Cour d'appel de Mons* [Monsas Apelācijas tiesa], kura, šauboties par atļauju izsniegšanas direktīvas 13. panta piemērojamību pamatlietā, nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai [atļauju izsniegšanas] direktīvas 13. pants aizliedz pašvaldībām ar budžetu saistītu vai citu iemeslu dēļ noteikt maksājumus par telekomunikāciju operatoru saimniecisko darbību, kas izpaužas kā šai darbībai paredzētu GSM torņu, mastu vai antenu izvietošana to teritorijā?"

19. Rakstveida apsvērumus iesniedza lietas dalībnieki pamatlietā un Eiropas Komisija.

20. 2015. gada 13. maijā Tiesā notika tiesas sēde, kurā piedalījās lietas dalībnieki pamatlietā, Beļģijas valdība un Komisija.

III – **Analīze**

21. Iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai valsts iestādes noteikts maksājums, kas īpaši paredzēts mobilo telefona sakaros izmantotiem torņiem un mastiem, ietilpst atļauju izsniegšanas direktīvas 13. panta piemērošanas jomā un, ja atbilde ir apstiprinoša, vai minētais pants nav pretrunā šādam maksājumam.

22. Uz šo šķietami vienkāršo jautājumu tika ierosināts atbildēt ļoti dažādi.

23. Monsas pašvaldība, kuru atbalsta Beļģijas valdība, norāda, ka atļauju izsniegšanas direktīva neaizliedz attiecīgo maksājumu. Tā citstarp uzsver, ka Tiesa spriedumā lietā *Mobistar* un *Belgacom Mobile* (C-544/03 un C-545/03, EU:C:2005:518) jau ir lēmusi par Direktīvas 97/13 11. panta 2. punktu – normu, kuras formulējums ir ļoti līdzīgs atļauju izsniegšanas direktīvas 13. panta formulējumam –, ka direktīvas attiecībā uz atļauju izsniegšanu, lai nodrošinātu telekomunikāciju tīklus un pakalpojumus, nevar tikt piemērotas maksājumiem, kuru nodokļa iekasējamības pamatā nav licences piešķiršana. Turklāt tā norāda, ka maksājums jāveic visiem to torņu vai mastu īpašniekiem, kurus nebija iespējams izvietot esošās vietās, un ka tas nav nekādi saistīts, kā tas pieprasīts atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pantā, ar tiesībām izmantot radio frekvences vai tiesību uzstādīt iekārtas piešķiršanu un, visbeidzot, apmaiņā pret jebkuru pakalpojumu.

24. Savukārt *Base Company norāda*, ka strīdīgais maksājums, kura nodokļa iekasējamības pamatā ir tas, ka operatori, kuri nodrošina infrastruktūras elektronisko komunikāciju tīklus un pakalpojumus, kurus var uzskatīt par iekārtām minētās normas izpratnē, tomēr ietilpst atļauju izsniegšanas direktīvas 13. panta piemērošanas jomā. Turklāt tā norāda, ka šis vienreizējais maksājums, ciktāl tas ir diskriminējošs, nesamērīgs un nav objektīvi pamatots, neatbilst minētās normas kumulatīvajiem nosacījumiem.

25. Komisija uzskata, ka, ņemot vērā kritēriju, kas, šķiet, ir noteikts spriedumā lietā *Mobistar* un *Belgacom Mobile* (C-544/03 un C-545/03, EU:C:2005:518), proti, tiešas saiknes pastāvēšana starp attiecīgo maksājumu un atļaujas piešķiršanu operatoram sniegt elektronisko komunikāciju tīklus un pakalpojumus, vienīgais iespējamais secinājums ir tāds, ka strīdīgais maksājums neietilpst atļauju izsniegšanas direktīvas 13. panta piemērošanas jomā. Komisija tomēr norāda, ka tā "izsaka nožēlu" par minēto spriedumu, un aicina Tiesu šajā lietā pieņemt pretēju risinājumu. Tā uzskata, ka strīdīgais maksājums par "saistītām iekārtām" pamatdirektīvas 2. panta e) punkta izpratnē tika noteikts, lai to iekasētu apmaiņā pret iekārtu uzstādīšanu, kas vajadzīgas minēto tīklu un pakalpojumu nodrošināšanai, un attiecīgi var tikt uzskatīts par "maksu" atļauju izsniegšanas direktīvas 13. panta izpratnē. Ja pēdējais minētais secinājums tiktu atbalstīts, tad iesniedzējtiesai būtu jānodrošina, lai tiktu ievēroti visi minētajā normā izvirzītie nosacījumi.

26. Kā es to norādīju šo secinājumu ievadā, lietā atspoguļojas spriedze, kāda nenoliedzami pastāv starp saskaņošanu, kas izriet no atļauju izsniegšanas direktīvas mērķiem, un noteiktu valsts iestāžu vēlmi saglabāt iespēju, lielākoties budžeta apsvērumu dēļ[8], aplikt ar nodokli noteiktu operatoru veikto darbību un klātesamību noteiktā teritorijā.

27. Lai arī šī nav pirmā reize, kad Tiesa izskata šādu problēmjautājumu, ņemot vērā jaunākos judikatūras secinājumus, ir jāsniedz noteikti precizējumi.

28. Šie precizējumi, manuprāt, skar divus aspektus, kurus es secīgi apskatīšu: pirmais aspekts, kurš nav tieši saistīts ar uzdoto jautājumu, bet ir galvenais parametrs, analizējot telekomunikāciju pakalpojumu un tīklu operatoriem noteiktos maksājumus, ir par to, vai dalībvalstis var uzlikt noteiktas maksas ārpus atļauju izsniegšanas direktīvas 13. panta piemērošanas jomas. Otrais aspekts ir par elementiem, kas jāņem vērā, pirmkārt, lai izvērtētu, vai attiecīgā maksa ietilpst minētajā piemērošanas jomā, un, ja atbilde ir apstiprinoša, lai izvērtētu, vai tā atbilst šajā normā izvirzītajiem nosacījumiem.

A – *Vai dalībvalstis var uzlikt maksas ārpus atļauju izsniegšanas direktīvas piemērošanas jomas?*

29. Lai arī jautājums par to, cik lielā mērā valsts iestādes var uzlikt maksas, kas neietilpst atļauju izsniegšanas direktīvas 13. panta piemērošanas jomā, nav tieši minēts šajā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu, jāatzīmē, ka to, kā tas izriet no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem, iesniedzējtiesa ir izvirzījusi netieši.

30. No lēmuma par prejudiciālā jautājuma uzdošanu izriet, ka, no vienas puses, iesniedzējtiesa piekrīt pieņēmumam, ka strīdīgais maksājums nav nedz maksa atļauju izsniegšanas direktīvas 13. panta izpratnē, nedz administratīvais maksājums tās pašas direktīvas 12. panta izpratnē, bet, no otras puses, tā apšauba judikatūras nozīmi un piemērojamību, saskaņā ar kuru "dalībvalstis var iekasēt tikai šajā direktīvā paredzētos maksājumus vai maksas par elektronisko komunikāciju pakalpojumu un tīklu nodrošināšanu"[9].

31. Par pirmo aspektu: lai arī tas varētu būt ticis apspriests saistībā ar spriedumu lietā *Albacom* un *Infostrada*[10] attiecībā uz Direktīvas 97/13 11. panta interpretāciju, manuprāt, vienīgi "saskaņā ar atļauju izsniegšanas direktīvu" dalībvalstis var iekasēt tikai šajā direktīvā paredzētos maksājumus vai maksas par elektronisko komunikāciju pakalpojumu un tīklu nodrošināšanu[11].

32. Atļauju izsniegšanas direktīvas, kura tika pieņemta, balstoties uz EKL 95. pantu (tagad – LESD 114. pants), 13. pantā pilnībā nav ierobežota dalībvalstu suverenitāte nodokļu jomā, bet paredzēti vienīgi tie maksājumi, kuru nodokļa iekasējamības gadījums ir kaut kādā veidā saistīts ar atļauju izsniegšanas procedūru vai izmantošanas tiesību piešķiršanu. Citiem vārdiem, šķiet, ka atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pantā nav paredzēts izsmeļošs pārskats par visiem maksājumiem un maksām, kuri var tikt uzlikti elektronisko komunikāciju operatoriem, bet attiecas uz tiem, kuri var tikt uzlikti "atļauju izsniegšanas elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu nodrošināšanai" kontekstā (skat. atļauju izsniegšanas direktīvas 1. panta 2. punktu). Tikai tad, kad dalībvalstis nolemj uzlikt nodokļu maksājumus mobilo telefona sakaru operatoriem, kuri ir saņēmuši atļauju, tām ir jāievēro šīs direktīvas noteikumi.

8 — Plašāku informāciju par vietējiem finanšu jautājumiem var iegūt dažādos pētījumos, kas publicēti *Revue de fiscalité régionale et locale* 2014/2, 93.–106. lpp.

9 — Iesniedzējtiesa atsaucas uz spriedumu *Vodafone España* un *France Telecom España* (C-55/11, C-57/11 un C-58/11, EU:C:2012:446, 28. punkts), kā arī uz atsauci minētajā spriedumā uz spriedumiem *Nuova società di telecomunicazioni* (C-339/04, EU:C:2006:490, 35. punkts) un *Telefónica Móviles España* (C-85/10, EU:C:2011:141, 21. punkts).

10 — C-292/01 un C-293/01, EU:C:2003:480. Saskaņā ar minētā sprieduma 42. punktu "Direktīvas 97/13 normas [..] aizliedz dalībvalstīm uzlikt maksājumus uzņēmumiem, kuri saņēmuši individuālās licences telekomunikāciju pakalpojumu jomā, tikai tāpēc, ka tās var papildus uzlikt finanšu maksājumus, kā, piemēram, pamatlietās minētie, kas atšķiras no tiem, kas atļauti ar minēto direktīvu".

11 — Spriedums *Vodafone España* un *France Telecom España* (C-55/11, C-57/11 un C-58/11, EU:C:2012:446, 28. un 29. punkts).

33. Izdarīt šādu secinājumu man palīdz divi apsvērumi.

34. Vispirms šāda interpretācija bez jebkādām grūtībām atbilst Tiesas sniegtajiem norādījumiem attiecībā uz administratīviem maksājumiem, kas noteikti atļauju izsniegšanas direktīvas 12. pantā, un ciktāl tā izskata prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi [12] vai lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu [13].

35. Tālāk un galvenokārt, man šķiet, ka šādu pieeju Tiesa nesen apstiprināja saistībā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par to, kā interpretēt atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pantu attiecībā uz maksājumiem, kurus Antverpenes province uzlikusi diviem elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu operatoriem. Spriedumā *Belgacom* un *Mobistar* Tiesa pamatoti nosprieda, ka atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pantā nav paredzētas visas maksas, kuras ir jāveic elektronisko pakalpojumu tīklu un pakalpojumu operatoriem. Lai nonāktu pie šāda secinājuma, tā balstījās uz atļauju izsniegšanas direktīvas 1. panta 2. un 13. punkta noteikumiem [14].

36. Rezumējot, atļauju izsniegšanas direktīva attiecas uz atļauju izsniegšanu elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu *nodrošināšanai*. Dalībvalstis var iekasēt tikai tos maksājumus attiecībā uz minēto nodrošināšanu, kuri tieši paredzēti šajā direktīvā.

37. Tām tomēr ir zināma brīvība, lai noteiktu maksājumus, kas uz šādu nodrošināšanu neattiecas. Es īpaši uzsveru "zināma", jo neatkarīgi no jomas, kurā iesaistās kompetentā nodokļu iestāde, tai joprojām ir pienākums ievērot prasības, kas izriet no Savienības tiesībām. Pat pastāvot maksām, ko neskar atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pants, tiesai vienmēr ir jānodrošina, lai tās neapdraudētu atļauju izsniegšanas direktīvas efektivitāti, it īpaši radot šķēršļus jaunu operatoru ienākšanai tirgū, un, plašākā nozīmē, pārbaudīt, vai tās nepārkāpj Savienības tiesību normas un principus, piemēram, tos, kuri nozares operatoriem garantē brīvību veikt uzņēmējdarbību un vienlīdzīgu attieksmi.

38. Pēc šādiem precizējumiem es apspriedīšu jautājumu, ko iesniedzējtiesa mums tieši ir uzdevusi un kura dēļ ir izvērtušās debates pamatlietā, proti, vai strīdīgais maksājums varētu ietilpt atļauju izsniegšanas direktīvas 13. panta piemērošanas jomā un, ja atbilde ir apstiprinoša, vai tas atbilst šajā tiesību normā izvirzītajiem nosacījumiem.

39. Sākumā es izklāstīšu atziņas, kuras, manuprāt, ir jāizdara no līdzšinējās Tiesas judikatūras, bet pēc tam pievērsīšos strīdīgajam maksājumam.

B – *Judikatūras atziņas, sākot no sprieduma* Mobistar *un* Belgacom Mobile *līdz spriedumam* Belgacom *un* Mobistar*: līdz atļaujas (vai licences) izsniegšanas apšaubīšanai kā noteicoša kritērija atļauju izsniegšanas direktīvas 13. panta piemērošanai*

40. Manuprāt, visi lietas dalībnieki piekrīt, ka lietas, kurās tika taisīts spriedums *Mobistar un Belgacom Mobile* (C-544/03 un C-545/03, EU:C:2005:518), pirmsākumi ir meklējami šai lietai ļoti līdzīgos strīdos.

41. Jāatceras, ka minētajās apvienotajās lietās mobilo telefona sakaru operatori pieprasīja atcelt noteikumus par maksājumiem, kurus Beļģijas kopienas uzlikušas mobilo telefona sakaru nodrošināšanai domātu antenu, mastu un torņu īpašniekiem.

12 — Spriedums Komisija/Francija (C-485/11, EU:C:2013:427).

13 — Spriedums *Vodafone Malta* un *Mobisle Communications* (C-71/12, EU:C:2013:431).

14 — C-256/13 un C-264/13, EU:C:2014:2149, 34. un 35. punkts.

42. Lai arī minētajās lietās Direktīvas 97/13 11. pants diskusijās tika pieminēts tikai kā papildu elements [15] – prejudiciālie jautājumi skāra tikai EKL 49. pantu (tagad – LESD 56. pants) un Direktīvu 90/388/EEK [16] – Tiesa tomēr norādīja, ka "maksājumi sakaru infrastruktūrai netiek uzlikti sakarā ar licences izsniegšanu" un ka "līdz ar to tiesas sēdes laikā *Mobistar* pieminētā Direktīva 97/13 nav piemērojama lietas apstākļiem" [17].

43. Šādi lemjot, šķiet, ka Tiesa noteica, ka "licences izsniegšana" ir noteicošais kritērijs, kas ļauj nošķirt tās maksas, kas ietilpst Direktīvas 97/13 piemērošanas jomā, no tām maksām, kas šajā piemērošanas jomā neietilpst.

44. Šis apsvērums tāds nav vienīgais, jo, šķiet, ka Tiesa vēlāk apstiprināja nozīmi, kāda būtu piešķirama dažādu maksājumu un maksu nodokļa iekasējamības gadījumam, proti, vai tas ir vai nav bijis saistīts ar atļaujas piešķiršanu, izvērtējot, vai maksājumi vai maksas ietilpst atļauju izsniegšanas direktīvas 12 un 13. panta piemērošanas jomā.

45. Tādējādi lietā, kurā tika taisīts spriedums Komisija/Francija [18], par papildu maksājumu, kas uzlikts operatoriem, kuri saņēmuši vispārēju atļauju un sniedz savus pakalpojumus elektronisko komunikāciju tirgū gala lietotājiem, Tiesa lēma, ka maksājums, kura uzlikšana nebija saistīta ar vispārējo atļauju izsniegšanas procedūru, kas ļauj piekļūt elektronisko komunikāciju pakalpojumu tirgum, bet bija saistīta ar operatora darbību nodrošināt elektronisko komunikāciju pakalpojumus gala lietotājiem Francijā, neietilpst atļauju izsniegšanas direktīvas 12. panta piemērošanas jomā.

46. Tāpat Tiesa spriedumā *Vodafone Malta* un *Mobisle Communications* [19] nolēma, ka atļauju izsniegšanas direktīvas 12. pants nav pretrunā valsts tiesiskajam regulējumam, saskaņā ar kuru uzliek "akcīzes" nodokli, ko saņem operatori, kuri sniedz mobilo telefonu sakaru pakalpojumus, un kurš atbilst procentuālai daļai no maksājumiem, ko tie saņem no šo pakalpojumu lietotājiem, ar nosacījumu, ka nodoklis, kura aprēķināšanas pamats nav saistīts ar vispārējas atļaujas, kas sniedz iespēju piekļūt elektronisko komunikāciju pakalpojumu tirgum, piešķiršanas procedūru, bet ar operatoru nodrošināto mobilo telefonu sakaru pakalpojumu izmantošanu, un ko galu galā maksā to lietotājs.

47. Kā tas varētu būt ticis norādīts šajā tiesvedībā, lai arī Direktīvas 97/13 11. panta 2. punkta formulējums atšķiras no atļauju izsniegšanas direktīvas 13. panta, pēdējais minētais pants nenoliedzami ir precīzāks attiecībā uz to, par ko ir paredzēta maksa (13. panta pirmais teikums), un nosacījumiem, kas tām jāizpilda (13. panta otrais teikums), tomēr šķiet, ka šo abu normu mērķi ir identiski.

48. To mērķis ir sniegt iespēju dalībvalstīm ar zināmiem nosacījumiem noteikt maksas, ņemot vērā vajadzību nodrošināt ierobežotu resursu optimālu izmantošanu. Šo abu tiesību normu nolūks ir, *in fine*, veicināt konkurenci, iekšējā tirgus attīstību vai Eiropas Savienības pilsoņu interešu aizstāvību (skat. it īpaši pamatdirektīvas 8. pantu).

49. No iepriekš minētā izriet, ka nekas neļauj *a priori* atkāpties no spriedumā *Mobistar* un *Belgacom Mobile* (C-544/03 un C-545/03, EU:C:2005:518, 37. punkts) ietvertās atziņas.

50. Vai tas nozīmē, ka kritērijs par licences piešķiršanu ir vienīgais būtiskais kritērijs, lai noteiktu, vai maksājums ietilpst vai neietilpst atļauju izsniegšanas direktīvas 13. panta piemērošanas jomā?

15 — Skat. ģenerāladvokāta F. Ležē [*Ph. Léger*] secinājumus apvienotajās lietās *Mobistar* un *Belgacom Mobile* (C-544/03 un C-545/03, EU:C:2005:203, 14. punkts).

16 — Komisijas 1990. gada 28. jūnija Direktīva par konkurenci telekomunikāciju pakalpojumu tirgos (OV L 192, 10. lpp.), kas grozīta ar Komisijas 1996. gada 16. janvāra Direktīvu 96/2/EK (OV L 20, 59. lpp.).

17 — Spriedums *Mobistar* un *Belgacom Mobile* (C-544/03 un C-545/03, EU:C:2005:518, 37. punkts).

18 — C-485/11, EU:C:2013:427, 31. un 34. punkts.

19 — C-71/12, EU:C:2013:431, 24. un 25. punkts.

51. Es tam nepiekrītu vairāku iemeslu dēļ.

52. Vispirms, nedrīkst aizmirst, ka lietā, kurā tika taisīts spriedums *Mobistar* un *Belgacom Mobile* (C-544/03 un C-545/03, EU:C:2005:518), Direktīva 97/13 tika piemērota tikai sekundāri un epizodiski. Par to liecina īsais fragments, kas veltīts Direktīvas 97/13 piemērojamībai.

53. Tālāk atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pantā – kā tas skaidri izriet no tā formulējuma – ir noteikta kārtība, kādā tiek uzliktas maksas par tiesībām izmantot radio frekvences vai numurus vai par tiesībām uzstādīt iekārtas valsts vai privātā īpašumā. Šai sakarā Tiesa precizēja, ka, tā kā uz radio frekvenču izmantošanas tiesību piešķiršanas procedūru un minēto tiesību atjaunošanas procedūru ir jāattiecina viena tā pati sistēma, atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pants ir vienādi jāpiemēro abās procedūrās [20].

54. No iepriekš minētā neizbēgami izriet, ka, neskarot jautājumu par to, vai maksājuma nodokļa iekasējamības gadījums ir *tieši* saistīts ar atļaujas (vai licences) piešķiršanu, būtu arī iekļaujamas maksas, kuru nodokļa iekasējamības pamatā ir tiesību izmantot radio frekvences vai numurus, kā arī – plašākā nozīmē – tiesību uzstādīt iekārtas piešķiršana. Nešķiet ieteicams pieturēties pie šķietami ierobežojošas pieejas, ko Tiesa pieņēma spriedumā lietā *Mobistar* un *Belgacom Mobile* (C-544/03 un C-545/03, EU:C:2005:518). Manuprāt, lai arī licences vai īpašu tiesību piešķiršana vispārējas atļauju izsniegšanas procedūras ietvaros nenoliedzami ir pietiekams nosacījums, lai izsecinātu atļauju izsniegšanas direktīvas piemērojamību, tā šādai piemērojamībai nevar tikt izvirzīta kā nepieciešams nosacījums.

55. Šādos apstākļos, man šķiet, ka ir jāprecizē kritērijs par atļauju izsniegšanas direktīvas piemērošanu maksām. Jautājums nav tik daudz par to, vai tās ir tieši saistītas ar licences vai atļaujas piešķiršanu, bet gan par to, vai tās neizbēgami iekļaujas atļauju izsniegšanas procedūras kontekstā, piemēram, tās, kuras atbilstoši šīs direktīvas 13. panta formulējumam attiecas uz iekārtu, kas nepieciešamas mobilo telefona sakaru tīkla darbībai, uzstādīšanu.

C – *Analītiskā pamata, kas noteikts atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pantā, piemērošana pamatlietā*

56. Kā to savos secinājumos lietā *Vodafone España* un *France Telecom España* norādīja ģenerāladvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*], pārbaudot valsts finanšu maksājuma atbilstību atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pantam, atbilstoši šīs normas noteikumiem ir jāveic pārbaude divos posmos [21].

57. Tādējādi pēc tam, kad būšu apskatījis, vai strīdīgais maksājums varētu ietilpt atļauju izsniegšanas direktīvas 13. panta piemērošanas jomā – kas manuprāt tā ir –, es īsi pieskaršos tam, vai šis maksājums atbilst šīs tiesību normas otrā teikuma nosacījumiem.

1) Vai strīdīgais maksājums ietilpst atļauju izsniegšanas direktīvas 13. panta piemērošanas jomā?

58. Pamatlietā starp trīs maksas kategorijām, kas norādītas atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pantā, proti, attiecīgi maksām par tiesībām izmantot radio frekvences, maksām par tiesībām izmantot numurus un maksām par tiesībām uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem valsts vai privātā īpašuma, iesniedzējtiesa ir minējusi vienīgi pēdējās no tām.

20 — Skat. spriedumu *Belgacom* u.c. (C-375/11, EU:C:2013:185, 39. punkts).

21 — C-55/11, C-57/11 un C-58/11, EU:C:2012:162, 47.–49. un 73. punkts.

59. Manuprāt, maksas, kas attiecas uz tiesībām uzstādīt iekārtas, ir jāsaprot atļauju izsniegšanas direktīvas izpratnē. Lai noteiktu, vai attiecīgais maksājums ietilpst atļauju izsniegšanas direktīvas piemērošanas jomā, uzmanība ir jāpievērš tam, *par ko tas ir uzlikts*.

60. Šai sakarā Tiesa ir atgādinājusi, ka jēdzieni "iekārtas" un "uzstādīt", kas minēti atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pantā, attiecīgi attiecas uz fizisku infrastruktūru, kas ļauj nodrošināt elektronisko komunikāciju tīklus un pakalpojumus, un fizisku to uzstādīšanu attiecīgajā valsts vai privātajā īpašumā [22].

61. Tas viss man liek domāt, ka strīdīgajam maksājumam piemīt visas īpašības, kas raksturīgas maksai par tiesībām uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem valsts vai privātā īpašuma, kura tiešām ietilpst atļauju izsniegšanas direktīvas 13. panta piemērošanas jomā.

62. Visupirms, šis maksājums ir īpaši paredzēts saistībā ar torņu vai mastu uzstādīšanu, kas noteikumu par maksājumiem izpratnē ir struktūras, "kas paredzētas dažādu tipu antenu, kas ir vajadzīgas mobilo telekomunikāciju tīkla pienācīgai darbībai, balstam". Šie torņi un masti neapšaubāmi ir fiziska infrastruktūra, kas ļauj nodrošināt elektronisko komunikāciju tīklus un pakalpojumus. Strīdīgais maksājums tātad skar tiesības *uzstādīt iekārtas* Monsas pašvaldības teritorijā, nevis, kā tas bija lietā, kurā tika taisīts spriedums *Vodafone España* un *France Telecom España* (C-55/11, C-57/11 un C-58/11, EU:C:2012:446), vienīgi minēto iekārtu izmantošanu.

63. Šis maksājums ir jāmaksā minēto iekārtu īpašniekiem, kuri, visticamāk, arī *nodrošina* elektronisko komunikāciju tīklus un pakalpojumus. Ja attiecīgie noteikumi par maksājumiem nav piemērojami šo tīklu vai pakalpojumu operatoriem kā tādiem, tad, ja nav pieejama pretēja rakstura informācija, šķiet, ka vienīgi tie operatori, kuriem ir atļauja sniegt mobilo telefona sakaru tīklus vai pakalpojumus, ir to izplatīšanas torņu vai mastu īpašnieki, kas nepieciešami to darbības nodrošināšanai.

64. Visbeidzot, strīdīgais maksājums pamatlietā, lai gan tas ir motivēts ar budžeta apsvērumiem, var tikt uzskatīts par maksu, kas operatoriem jāmaksā apmaiņā pret tiem sniegto iespēju uzstādīt uz valsts vai privātā īpašuma struktūras, kuras vajadzīgas, lai nodrošinātu elektronisko komunikāciju tīklus un pakalpojumus, un paredz *resursu optimālu izmantošanu*. Šis maksājums noteikumu par maksājumiem 1. panta izpratnē tiek piemērots struktūrām, "*kuras nebija iespējams izvietot pastāvošās vietās* (uz jumta, baznīcas u.tml.)" [23]. Tādējādi, kā to norādījusi Komisija, ar šo maksājums tiek ņemta vērā torņu un mastu uzstādīšanas ietekme uz valsts vai privātā īpašuma pieejamību. Strīdīgais maksājums tika ieviests attiecībā uz katru iekārtu, kas atrodas uz valsts vai privātā īpašuma un tādējādi samazina tā pieejamību citiem mērķiem vai izmantošanai. Ir jānodrošina pieejamās zemes optimāla izmantošana.

65. Šajā jautājumā ir jāpiebilst, ka nav svarīgi, kā dalībvalstis paredzējušas izmantot ienākumus no minētā maksājuma [24]. Tāpat, tā kā pastāv risks apdraudēt atļauju izsniegšanas direktīvas lietderīgo iedarbību, apsvērumiem, kas ir atsevišķu maksājumu ieviešanas pamatā, nevajadzētu būt izšķirošiem. Pretējā gadījumā ir sagaidāms, ka dalībvalstis varētu izvairīties no atļauju izsniegšanas direktīvas noteikumu piemērošanas, atsaucoties uz ar budžetu vai vidi saistītiem mērķiem, ko tā cenšas īstenot.

66. Šādos apstākļos šķiet, ka pastāv cieša saikne starp tiesību uzstādīt iekārtas piešķiršanu atļauju izsniegšanas direktīvas izpratnē un strīdīgo maksājumu. Ja tas tā ir – kā to norādīja Monsas pašvaldība, šā maksājuma samaksa nav priekšnoteikums piekļuvei telekomunikāciju pakalpojumu un tīklu sniegšanas tirgum, – tad tomēr operatoriem, kuri vēlas turpināt izmantot savā īpašumā esošas iekārtas, kuras atrodas šīs pašvaldības teritorijā, ir pienākums katru gadu maksāt minēto maksājumu.

22 — Šajā ziņā skat. spriedumus *Belgacom* un *Mobistar* (C-256/13 un C-264/13, EU:C:2014:2149, 33. punkts), kā arī *Vodafone España* un *France Telecom España* (C-55/11, C-57/11 un C-58/11, EU:C:2012:446, 32. punkts).

23 — Mans izcēlums.

24 — Attiecībā uz jautājumu par no maksas gūto ieņēmumu izmantošanu pēc analoģijas skat. spriedumu *Telefónica Móviles España* (C-85/10, EU:C:2011:141, 25. punkts).

67. Noslēgumā šķiet, ka strīdīgā maksa skar tos tīklu un elektronisko komunikāciju operatorus, kuriem ir atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pantā paredzētās tiesības, un tādējādi tā ietilpst minētās normas piemērošanas jomā.

68. Jāprecizē, ka strīdīgais maksājums atšķiras no attiecīgā maksājuma, kuru bija uzlikusi Antverpenes province lietā, kurā tika taisīts spriedums *Belgacom* un *Mobistar* (C-256/13 un C-264/13, EU:C:2014:2149).

69. Jāatgādina, ka, lai secinātu, vai minētajā lietā attiecīgais maksājums neietilpst atļauju izsniegšanas direktīvas piemērošanas jomā, Tiesa ir norādījusi, ka minētais maksājums bija jāmaksā jebkurai juridiskai personai saskaņā ar Beļģijas tiesībām vai ārvalstniekam, kuram pieder iekārtas, kas atrodas Antverpenes provinces teritorijā, kura tikusi izmantota vai rezervēta šādai izmantošanai, lai kāds arī būtu šīs iekārtas veids un šim maksājumam pakļauto personu darbība. Šā pēdējā minētā maksājuma apjoms bija atkarīgs no platības, ko aizņem uzņēmējdarbības vieta. Personas, uz kurām attiecās šis maksājums, nebija tikai operatori, kas nodrošina elektronisko komunikāciju tīklus un pakalpojumus, vai tie, kuriem ir tiesības, kas paredzētas atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pantā [25].

70. Savukārt pamatlietā attiecīgais pašvaldības maksājums nav vispārējs maksājums tādā nozīmē, ka tas neskar visus ekonomiskos operatorus, kuriem būtu jāmaksā uzņēmumu nodoklis un kuriem piederētu viena vai vairākas iekārtas uz pašvaldības teritorijas, vai tie būtu torņi un masti, kuri paredzēti dažādu tipu antenu balstam, kas ir vajadzīgas mobilo telekomunikāciju tīkla pienācīgai darbībai, vai citas iekārtas, kā tas paredzēts Antverpenes provinces noteikumos par maksājumiem.

71. Attiecīgais maksājums šajā lietā ir ieviests, lai ņemtu vērā, ka viena puse ir aizņēmusi kādu platību, iespējams, kaitējot citiem iespējamiem tās lietotājiem. Citiem vārdiem sakot, ja tiek noteikts, ka attiecīgā maksājuma mērķis ir nodrošināt optimālu attiecīgo resursu izmantošanu, nosakot to piemērotā līmenī, kas atspoguļo šo resursu izmantošanas vērtību [26], tad tas ietilpst atļauju izsniegšanas direktīvas piemērošanas jomā.

72. Tomēr, lasot spriedumu lietā *Belgacom* un *Mobistar* (C-256/13 un C-264/13, EU:C:2014:2149), jāpiemin divi pēdējie precizējumi.

73. Pirmkārt, nosakot vai attiecīgais maksājums ietilpst vai neietilpst atļauju izsniegšanas direktīvas 13. panta piemērošanas jomā, nevar aprobežoties tikai ar tīri formālu likumdevēja vai kompetentās valsts pārvaldes iestādes izmantoto terminu, lai apzīmētu attiecīgo maksājumu, vērtējumu. Valsts iestādēm pietiktu noformulēt maksājumu līdzīgi, kā to šajā lietā Antverpenes provinces padome izdarījusi attiecīgajos noteikumos par maksājumiem, lai izvairītos no minētās direktīvas 13. panta piemērošanas, pat ja šķistu, ka praksē par attiecīgo maksājumu galvenokārt ir atbildīgi tīklu un mobilo telefona sakaru komunikāciju operatori, kuri ir saņēmuši atļaujas veikt darbību un savas darbības ietvaros vēlas uzstādīt iekārtas.

74. Tomēr man šķiet, ka, pieņemot, ka, neraugoties uz vispārīgajiem terminiem, kas izmantoti, lai raksturotu šo maksājumu, ir konstatēts, ka personas, kurām uzlikts minētais maksājums, *in concreto*, ir tikai tie operatori, kuri nodrošina elektronisko komunikāciju tīklus un pakalpojumus, vai tie, kuriem ir tiesības, kas paredzētas atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pantā, minētais maksājums būtu uzskatāms par tādu, kas ietilpst šīs normas piemērošanas jomā.

25 — Spriedums *Belgacom* un *Mobistar* (C-256/13 un C-264/13, EU:C:2014:2149, 36. punkts).

26 — Šajā jautājumā skat. spriedumu *Belgacom* u.c. (C-375/11, EU:C:2013:185, 51. punkts).

75. Otrkārt, pieņemot, ka Tiesa nebūs vienisprātis ar manu secinājumu, saskaņā ar kuru pamatlietā izskatāmo maksu uzlikšana ietilpst atļauju izsniegšanas direktīvas 13. panta piemērošanas jomā, vēl būs arī jānosaka, kā es to norādīju iepriekš (skat. šo secinājumu 37. punktu), vai šāds maksājums neapdraud atļauju izsniegšanas direktīvas efektivitāti, kā arī Savienības tiesību normas un principus.

76. Vēl ir jānosaka, cik lielā mērā strīdīgais maksājums pamatlietā atbilst atļauju izsniegšanas direktīvas 13. panta otrā teikuma nosacījumiem.

2) Vai strīdīgais maksājums atbilst atļauju izsniegšanas direktīvas 13. panta nosacījumiem?

77. Pieņemot, ka Tiesa piekritīs minētajam secinājumam, saskaņā ar kuru strīdīgajam maksājumam tomēr ir piemērojams atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pants un, kolīdz maksa ir iekasēta, tās mērķis ir "ņemt vērā nepieciešamību nodrošināt optimālu šo resursu izmantošanu", ņemot vērā visus lietas apstākļus, būs jānosaka, vai tā atbilst, no vienas puses, nosacījumam, saskaņā ar kuru tās mērķis ir "ņemt vērā nepieciešamību nodrošināt optimālu šo resursu izmantošanu", un, no otras puses, prasībai, saskaņā ar kuru maksas ir "objektīvi pamatotas, caurskatāmas, nediskriminējošas un samērīgas attiecībā uz to paredzēto mērķi". Jāatzīmē, ka šie ir kumulatīvi nosacījumi.

78. Lai arī šis uzdevums, acīmredzami, ir jāveic vienīgi iesniedzējtiesai, ir lietderīgi sniegt dažus precizējumus attiecībā uz šīm prasībām.

79. Pirmkārt, attiecībā uz mērķi, kas tiek īstenots, uzliekot strīdīgo maksājumu, iesniedzējtiesai vispirms būs jānosaka, vai neatkarīgi no skaidri izteiktu budžeta mērķu īstenošanu ar noteikumu par maksājumiem palīdzību [27] pienācīgi ir tikusi ņemta vērā nepieciešamība nodrošināt iekārtu optimālu izmantošanu.

80. Otrkārt, attiecībā uz pazīmēm, kam jāatbilst attiecīgajam maksājumam, vispirms būs jāpārbauda, vai maksa ir objektīvi pamatota. Šajā jautājumā iesniedzējtiesai būs jāpārbauda, vai maksas apmērs ir saistīts ar "ierobežotu iekārtu" izmantošanas intensitāti un šīs izmantošanas aktuālo un nākotnes vērtību. Šāds vērtējums prasa ņemt vērā attiecīgā tirgus ekonomisko un tehnoloģisko stāvokli [28]. Šajā sakarā iesniedzējtiesai būs jānodrošina, lai minētā maksa tiktu aprēķināta, pamatojoties uz parametriem, kas saistīti ar šo mērķi, piemēram, uzņēmuma veiktās attiecīgā īpašuma izmantošanas intensitāti, ilgumu un vērtību vai šā īpašuma alternatīvas izmantošanas iespējām [29]. Neietekmējot novērtējumu, kas galu galā tiks veikts pamatlietā, man šķiet, ka šāda pārbaude nav veikta. Tomēr nekādi nav ticis apgalvots, ka strīdīgā vienreizējā maksājuma summa tikusi noteikta, pamatojoties uz kritērijiem, kas saistīti ar iekārtu izmantošanas intensitāti vai šādas izmantošanas vērtību.

81. Tālāk attiecībā uz maksas caurskatāmību valsts tiesai ir jānodrošina, lai maksājums skaidri un saprotami tiktu noteikts ar viegli pieejamu tiesību aktu. Šis nosacījums, kurš turklāt nav apspriests, šķiet, šajā lietā ir izpildīts.

82. Turklāt attiecībā uz strīdīgās maksas samērīguma pārbaudi iesniedzējtiesai būs jānodrošina, lai maksa būtu noteikta atbilstošā līmenī, ņemot vērā vajadzību nodrošināt ierobežotu iekārtu izmantošanu. Arī šajā jautājumā nevēloties nekādi ietekmēt novērtējumu, ko iesniedzējtiesa veiks, pastāv bažas, ka, ņemot vērā maksājuma vienreizējo raksturu, tā samērīgums šeit ir izpalicis.

27 — Noteikumu par maksājumiem apsvērumos ir norādīts: "tā kā tas ir nepieciešams, lai uzlabotu pašvaldību finansiālo stāvokli".

28 — Šajā ziņā skat. spriedumu *Belgacom* u.c. (C-375/11, EU:C:2013:185, 51. punkts un tajā minētā judikatūra).

29 — Ģenerāladvokātes E. Šarpstones secinājumi lietā *Vodafone España* un *France Telecom España* (C-55/11, C-57/11 un C-58/11, EU:C:2012:162, 77. punkts).

83. Visbeidzot, būs jāpārbauda, vai maksa tiek noteikta nediskriminējoši, proti, ka tās rezultātā vienādas situācijas netiek vērtētas atšķirīgi. Tāpēc iesniedzējtiesai būs jānosaka, vai tīklu un elektronisko komunikāciju operatoriem, kas ir salīdzināmās situācijās, ir uzlikts vienāda apmēra finanšu slogs.

IV – **Secinājumi**

84. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, es piedāvāju Tiesai uz *Cour d'appel de Mons* uzdoto prejudiciālo jautājumu atbildēt šādi:

Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvas 2002/20/EK par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (atļauju izsniegšanas direktīva) 13. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā ir paredzēta īpaša maksa, kuras nodokļa iekasējamības gadījums balstās uz iekārtu uzstādīšanu minētās tiesību normas izpratnē, piemēram, torņiem un mastiem, kas vajadzīgi elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem, kam ir piesaistīti minēto pakalpojumu un tīklu operatori, kas ir saņēmuši atļauju un ir šo iekārtu īpašnieki.

Lai šāda maksa tiktu atļauta, to nosakot, ir jāņem vērā vajadzība nodrošināt optimālu šo iekārtu izmantošanu, un tai ir jābūt objektīvi pamatotai, caurskatāmai, nediskriminējošai un samērīgai. Valsts tiesai, ņemot vērā lietas īpašos apstākļus un tai iesniegto objektīvo informāciju, ir jānodrošina, lai šie nosacījumi tiktu izpildīti.